

Victorialaan 1 b-g | 5213 JG 's-Hertogenbosch
Gildekamp 8 | 5431 SP Cuijk
Postbus 88 | 5430 AB Cuijk
(0485) 338 300
info@odbn.nl | www.odbn.nl

Servennen VOF
Servennenstraat 11
5066 PS MOERGESTEL

VERZONDEN 31 AUG. 2016

Datum	Ons kenmerk	Telefoonnummer	Contactpersoon
31 augustus 2016	Z/001510	(06) 50 939 887	Vera Bax
Bijlage(n)	Uw kenmerk	Registratienummer	Onderwerp
2	C2084654 Z/001510	35687/RDA	Natuurbeschermingswet

Geachte heer, mevrouw,

Op 12 juli 2012 hebben wij een aanvraag voor een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet ontvangen. Dit project, uitgevoerd op de Servennenstraat 11 te Moergestel, betreft de uitbreiding/wijziging van een veehouderij.

Hierbij doen wij u het vervangende besluit en de bijbehorende kennisgeving toekomen. Voor de rechtsgang verwijzen wij u naar de kennisgeving of het besluit. Voor deze procedure is de kennisgeving gepubliceerd op www.brabant.nl/bekendmakingen en is het besluit terug te vinden op www.brabant.nl/loket/verleende-vergunningen.

Voor het behandelen van uw aanvraag zijn op basis van de Legesverordening provincie Noord-Brabant 2012 reeds leges geheven.

Aan deze procedure is een kenmerk gekoppeld. U dient bij correspondentie ons kenmerk te vermelden. Voor informatie kunt u zich wenden tot de in deze brief vermelde contactpersoon.

Een afschrift is verzonden aan uw gemachtigde.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer ing. J.D. Nijkamp,
Directeur a.i. Omgevingsdienst Brabant Noord

- Bijlage(n)**
- Definitief besluit, kennisgeving
- In afschrift aan**
- FarmConsult, E.J.L. van Kessel, (per mail);
 - Vos & Vennoten Advocaten, mr. J.E. Dijk,(per mail);
 - Linssen CS Advocaten, (per mail);
 - Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Oisterwijk, (per mail).

VERZONDEN 31 AUG. 2016

op de op 12 juli 2012 door ons ontvangen aanvraag voor een vergunning ingevolge artikel 16 en/of 19d van de Natuurbeschermingswet 1998 van Servennen VOF voor de uitbreiding/wijziging van een veehouderij gelegen aan de Servennenstraat 11, 5066 PS te Moergestel, in de gemeente Oisterwijk.

INHOUDSOPGAVE

BESCHIKKING.....	3
1 Onderwerp.....	3
2 Beschikking	3
PROCEDURELE ASPECTEN.....	4
1 Aanvraag.....	4
2 Bevoegd gezag	4
3 Uniforme openbare voorbereidingsprocedure	4
4 Volledigheid aanvraag	4
5 Zienswijzen naar aanleiding van de aanvraag	4
6 Zienswijzen naar aanleiding van terinzagelegging van het ontwerpbesluit	4
7 Zienswijzen naar aanleiding van terinzagelegging van het herzien ontwerpbesluit	6
OVERWEGINGEN EN TOETSINGEN.....	9
1 Wettelijk kader – Natuurbeschermingswet 1998	9
1.1 Natura 2000-gebieden.....	9
1.2 Beschermde natuurmonumenten	10
2 Mogelijke effecten van het project.....	10
3 Beoordeling stikstofdepositie	10
3.1 Beoogde situatie in aanvraag	10
3.2 Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant 2013	12
3.3 Uitgangssituatie.....	12
3.4 Effecten stikstofdepositie op beschermde natuurgebieden	12
3.5 Overwegingen effecten op beschermde gebieden	13
3.6 Conclusie.....	13
BIJLAGE: AAgro-Stacks berekening aangevraagde situatie (worst case)	15

BESCHIKKING

1 Onderwerp

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben op 12 juli 2012 van Servennen VOF een aanvraag ontvangen voor een vergunning ingevolge artikel 16 en/of 19d van de Natuurbeschermingswet 1998. De aanvraag betreft de uitbreiding/wijziging van een veehouderij gelegen aan de Servennenstraat 11, 5066 PS te Moergestel, in de gemeente Oisterwijk.

2 Beschikking

Gelet op de bepalingen van de Natuurbeschermingswet 1998, waaronder artikel 67a besluiten wij:

- I. aan Servennen VOF, gevestigd aan de Servennenstraat 11, 5066 PS te Moergestel, de ingevolge artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998 vereiste vergunning te verlenen voor de uitbreiding/wijziging van een veehouderij aan de Servennenstraat 11, 5066 PS te Moergestel, in de gemeente Oisterwijk, gelegen nabij de Natura 2000-gebieden 'Kampina & Oisterwijkse Vennen', 'Kempenland-West', 'Langstraat', 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux', 'Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen', 'Regte Heide & Riels Laag', 'Ulvenhoutse Bos' en 'Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek' en de beschermde natuurmonumenten 'Dommelbeemden', 'Eendennest' en 'Hildsven';
- II. dat het project zoals omschreven in de aanvraag en de bijlage bij dit besluit, voor zover deze betrekking heeft op de stalsystemen, veebezetting en emissiepunten onderdeel uitmaakt van deze vergunning;
- III. dat deze vergunning betrekking heeft op een emissie van 3.265,1 kg NH₃ per jaar, resulterend in een stikstofdepositie op de in besispunt I genoemde Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten, zoals weergegeven in de bijlage bij dit besluit;
- IV. dat dit besluit in de plaats treedt van het besluit van 18 mei 2016 met kenmerk C2084654-31981.

's-Hertogenbosch, 31 augustus 2016

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

ing. J.D. Nijkamp, directeur a.i.
Omgevingsdienst Brabant Noord

PROCEDURELE ASPECTEN

1 Aanvraag

Op 12 juli 2012 hebben wij van Servennen VOF een aanvraag voor een vergunning ingevolge artikel 16 en/of 19d van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: Nbw 1998) ontvangen. De aanvraag is op 10 december 2013, 25 juni 2014, 26 juni 2014, 8 april 2015, 29 juli 2015 en 24 december 2015 aangevuld. Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag. De aanvraag is geregistreerd onder kenmerken C2084654 en Z/001510.

Op 15 juni 2016 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling) een uitspraak gedaan over het gebruik van de hoogst verleende ammoniakemissie van een 'of/of-vergunning' als uitgangssituatie (201504686/1/R2). Naar aanleiding van deze uitspraak hebben wij besloten het besluit van 18 mei 2016 met kenmerk C2084654-31981 te vervangen.

2 Bevoegd gezag

Omdat het hoofdzakelijk gevolg van het project/de handeling plaatsvindt op een gebied in de provincie Noord-Brabant, zijn wij op grond van artikel 2 respectievelijk artikel 2a van de Nbw 1998 bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Met betrekking tot artikel 16 van de Nbw 1998 zijn wij alleen bevoegd om een beslissing te nemen op de in de provincie Noord-Brabant gelegen gebieden.

3 Uniforme openbare voorbereidingsprocedure

Op 23 september 2008 en 14 februari 2012 hebben wij besloten de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing te verklaren op de voorbereiding van besluiten op aanvragen om een vergunning ingevolge artikel 19d respectievelijk artikel 16 van de Nbw 1998 (Provinciaal Blad, nummer 174/08 en 46/12).

4 Volledigheid aanvraag

Ten aanzien van de aspecten van de aanvraag waarvoor een vergunning ingevolge de Nbw 1998 is vereist, hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een vergunning is vereist.

5 Zienswijzen naar aanleiding van de aanvraag

Op grond van artikel 44, tweede en derde lid, van de Nbw 1998 hebben wij het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Oisterwijk in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven over de aanvraag. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

6 Zienswijzen naar aanleiding van terinzagelegging van het ontwerpbesluit

De kennisgeving over het ontwerpbesluit en bijbehorende stukken is gepubliceerd op de website www.brabant.nl onder 'bekendmakingen' en op www.overheid.nl op 2 oktober 2014. Vervolgens heeft het ontwerpbesluit gedurende zes weken ter inzage gelegen bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), Victoriaalaaan 1 b-g, 5213 JG 's-Hertogenbosch, namelijk van 3 oktober 2014 tot en met 14 november 2014, en is een ieder in de gelegenheid gesteld zienswijzen naar voren te brengen.

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit op de aanvraag zijn, binnen de door de wet gestelde termijn, op 12 november 2014 zienswijzen ingebracht door Vos & Vennoten advocaten, mr. J.E. Dijk, Postbus 3221, 2001 DE te Haarlem, namens de Stichting Behoud Leefbaarheid Molenakkers en omgeving, Broekzijde 12 A, 5066 PG te Moergestel. Deze zienswijzen kunnen als volgt worden samengevat.

1. De Stichting Behoud Leefbaarheid Molenakkers en omgeving kan zich niet vinden in de verleende vergunning, daar het de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied zal verslechteren of een significant verstoring effect heeft op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Verder voert de stichting in het algemeen aan dat handelingen worden verricht, die schadelijk zijn voor het natuurschoon, voor de natuurwetenschappelijke betekening van beschermde natuurmonumenten of voor dieren en planten in het beschermd natuurmonument of die het beschermd natuurmonument ontsieren.
2. Uit de voorliggende ontwerpbeschikking op grond van de Natuurbeschermingswet blijkt niet welke vergunningen in het verleden zijn verleend en om welke dieraantallen en diersoorten het hierbij gaat.
3. Daarnaast wordt opgemerkt dat uit de ontwerpbeschikking niet blijkt of de vergunningen die zijn beoordeeld (in zijn geheel) zijn komen te vervallen, mede door verandering van exploitant.
4. Tevens wordt aangevoerd dat is uitgegaan van de vergunning van 30 juni 2003. Echter is op 15 augustus 2006 een vergunning verleend met een lagere ammoniakemissie, welke de uitgangssituatie had moeten zijn volgens de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State d.d. 13 november 2013 (201211640/1).
5. Daarnaast is ook niet duidelijk of is getoetst aan de Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant (hierna: Verordening) en of er al eerder een (ontwerp)besluit op basis van de Verordening is genomen.
6. De kritische depositiewaarden worden fors overschreden, waardoor een nieuwe vergunning een afname van stikstofdepositie vereist. Omdat in deze vergunning sprake is van een gelijkblijvende stikstofdepositie ten opzichte van 2006, zou de vergunning niet mogen afgegeven.
7. De Belgische gebieden zijn in de ontwerpbeschikking niet meegenomen. Dit had volgens een uitspraak van de Afdeling d.d. 24 augustus 2011 (200900425/1/R1 en 200902744/1/R2) wel het geval moeten zijn.
8. Er wordt ten onrechte geen beoordeling gemaakt van andere effecten dan stikstofdepositie, zoals verkeer, op de beschermde natuurgebieden.
9. De stichting voert tenslotte aan dat het systeem van de Nbw 1998 niet voorziet in de mogelijkheden van het vergunnen van meerdere opties voor één en dezelfde stallen. De vergunning zou duidelijk moeten maken wat wordt aangevraagd en wat wordt vergund, omdat nu niet duidelijk is welke situatie wordt vergund en wat de consequenties zijn van de keuze die gemaakt zal worden. Deze keuze zal namelijk effect hebben op de hoeveelheid vergunde kilo's ammoniak.

Op deze zienswijzen hebben wij als volgt gereageerd.

1. Zoals aangegeven in paragraaf 3.5 van het besluit kunnen significant negatieve effecten en schadelijke gevolgen worden uitgesloten. Niet is aangegeven waarom de stichting zich hier niet in kan vinden.

2. De relevante vergunningen welke zijn beoordeeld (de revisievergunning d.d. 30 juni 2003 voor beschermde natuurmonumenten en de omgevingsvergunning d.d. 14 september 2015 voor de Natura 2000-gebieden) zijn opgenomen in de aanvraag. Hierin is aangegeven welke diersoorten en dieraantallen in het verleden zijn vergund. Daar dit de beide uitgangssituaties betreft, zijn deze vergunning beoordeeld en zijn de resultaten, zijnde de ammoniakemissie en daaruit voortvloeiende stikstofdepositie, in de ontwerpvergunning opgenomen.
3. In de beoordeling van de aanvraag zijn de relevante vergunningen getoetst aan de Nbw 1998. Hierbij is niet relevant wie de exploitant van het bedrijf is.
4. Na de referentiedatum van 7 december 2004 is op 15 augustus 2006 een vergunning verleend met een lagere ammoniakemissie. Tevens is op 14 september 2015 een omgevingsvergunning verleend met een nog lagere ammoniakemissie, waardoor dit de uitgangssituatie is voor de Natura 2000-gebieden. Voor de beschermde natuurmonumenten is de vergunning op de referentiedatum, zijnde de vergunning van 30 juni 2003, de uitgangssituatie.
5. Op 13 maart 2014 is een melding in het kader van de Verordening voor deze locatie voor kennisgeving aangenomen (kenmerk: C2084657/3548420), waarin een toets heeft plaatsgevonden. Overigens is de Verordening een regeling die zelfstandig functioneert naast het vergunningenspoor van de Nbw 1998.
6. De aanvraag voorziet in een project met een gelijkblijvende dan wel afnemende depositie ten opzichte van de uitgangssituaties, waardoor significant negatieve effecten en schadelijke gevolgen worden uitgesloten. Niet is aangegeven waarom de stichting zich hier niet in kan vinden.
7. De Brabantse natuurgebieden rondom het bedrijf zijn beoordeeld. Daarbij is getoetst op natuurgebieden die dichterbij gelegen en in de zelfde richting liggen als de Belgische gebieden. Door de toetsing en beoordeling op deze gebieden is de maximale belasting voor verder gelegen gebieden (dus ook voor de Belgische gebieden) bepaald.
8. Er zijn alleen mogelijke negatieve effecten te verwachten van stikstofdepositie als gevolg van de uitstoot van stikstof. Overige effecten op de natuurgebieden zijn voor deze aanvraag niet van toepassing.
9. In de Nbw 1998 is geen bepaling opgenomen die zich verzet tegen het verlenen van een 'of/of-vergunning'.

De zienswijzen hebben geleid tot wijzigingen, waardoor een nieuwe ontwerpbesluiting is afgegeven en welke opnieuw ter inzage is gelegd.

7 Zienswijzen naar aanleiding van terinzagelegging van het herzien ontwerpbesluit

De kennisgeving over het nieuwe ontwerpbesluit en bijbehorende stukken is gepubliceerd op de website www.brabant.nl onder 'bekendmakingen' en op www.overheid.nl op 19 februari 2016. Vervolgens heeft het ontwerpbesluit gedurende zes weken ter inzage gelegen bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), Victorialaan 1 b-g, 5213 JG 's-Hertogenbosch, namelijk van 20 februari 2016 tot en met 1 april 2016, en is een ieder opnieuw in de gelegenheid gesteld zienswijzen naar voren te brengen.

Naar aanleiding van het nieuwe ontwerpbesluit op de aanvraag zijn, binnen de door de wet gestelde termijn, zienswijzen ingebracht door:

1. Linssen CS Advocaten, mevrouw mr. F.H. Damen, postbus 246, 5000 AE te Tilburg, namens Servennen VOF, Servennenstraat 11, 5066 PS te Moergestel;
2. Vos & Vennoten advocaten, mr. J.E. Dijk, postbus 3221, 2001 DE te Haarlem, namens de Stichting Behoud Leefbaarheid Molenakkers en omgeving, Broekzijde 12-A, 5066 PG te Moergestel.

De zienswijzen, ingebracht door Linssen CS Advocaten, zijn als volgt samen te vatten.

1. Op 2 oktober 2014 is een ontwerpbeschikking afgegeven, welke ter inzage heeft gelegen van 3 oktober 2014 tot en met 13 november 2014. Tegen dit ontwerpbesluit is een zienswijze ingediend. Vervolgens is vanwege wijzigingen op 16 februari 2016 een nieuw ontwerpbesluit genomen, welke ter inzage heeft gelegen van 20 februari 2016 tot en met 1 april 2016. Gesteld wordt dat niet eerst een nieuw ontwerpbesluit ter inzage gelegd had moeten worden. Daarvoor bestaat aanleiding noch grondslag, nu de vergunningaanvraag hetzelfde is gebleven en de Ausgangssituatie eveneens. Bovendien zijn de wijzigingen niet zodanig dat deze aanleiding vormen om opnieuw een ontwerpbesluit ter inzage te leggen.
2. In het ontwerpbesluit wordt overwogen dat op 14 september 2015 een omgevingsvergunning is verleend, en dat dit de vergunning is met de laagste ammoniakemissie na de referentiedata en om die reden als Ausgangssituatie moet worden genomen. Gesteld wordt dat deze overwegingen niet in lijn zijn met de Nbw 1998 noch in lijn met de jurisprudentie hierover. Gezien de verleende 'of/of-omgevingsvergunning' van 14 september 2015 – met een lagere ammoniakemissie na referentiedatum – overeenkomt met de aangevraagde situatie voor de Natuurbeschermingswetvergunning, kan de vergunning ex artikel 19d niet worden geweigerd. Immers is ten onrechte uitgegaan van de laagste ammoniakemissie (gespeende biggen) van de 'of/of-omgevingsvergunning', terwijl in de aangevraagde situatie voor de Natuurbeschermingswetvergunning wordt uitgegaan van de hoogste ammoniakemissie (vleesvarkens). Indien ten tijde van de relevante referentiedatum toestemming was verleend voor een project met een bepaalde ammoniakemissie en dit project vervolgens is voortgezet, en aldus de ammoniakemissie steeds vergund is geweest, behoeft dit project niet alsnog passend beoordeeld te worden.

De zienswijzen, ingebracht door Vos & Vennoten advocaten, zijn als volgt samen te vatten:

3. De stichting voert aan dat in het algemeen aan dat handelingen worden verricht, die schadelijk zijn voor het natuurschoon, voor de natuurwetenschappelijke betekening van beschermde natuurmonumenten of voor dieren en planten in het beschermd natuurmonument of die het beschermd natuurmonument ontsieren.
4. Uit de voorliggende ontwerpbeschikking blijkt niet welke vergunningen in het verleden zijn verleend en om welke dieraantallen en diersoorten het hierbij gaat.
5. Daarnaast wordt opgemerkt dat in de ontwerpbeschikking niet blijkt of de vergunningen die zijn beoordeeld (in zijn geheel) zijn komen te vervallen, mede door verandering van exploitant.
6. Tevens wordt aangevoerd dat is uitgegaan van de vergunning van 30 juni 2003. Echter is op 15 augustus 2006 een vergunning verleend met een lagere ammoniakemissie, welke de Ausgangssituatie had moeten zijn volgens de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State (hierna: Afdeling) d.d. 13 november 2013 (201211640/1).
7. Tenslotte voert de stichting aan de het systeem van de Nbw 1998 niet voorziet in de mogelijkheden van het vergunnen van meerdere opties voor dezelfde stallen. De vergunning zou duidelijk moeten maken wat wordt aangevraagd en wat wordt vergund, omdat nu niet duidelijk is welke situatie wordt vergund en wat de consequenties zijn van de keuze die gemaakt zal worden. Deze keuze zal namelijk effect hebben op de hoeveelheid vergunde kilo's ammoniak.

Op deze zienswijzen reageren wij als volgt.

1. Vanwege de verleende omgevingsvergunning d.d. 14 september 2015 is de aanvraag aangepast, daar deze omgevingsvergunning een lagere emissie na referentiedatum heeft. Daardoor is deze vergunning, in tegenstelling tot de eerder afgegeven ontwerpbeschikking waarbij een andere beschikking als uitgangssituatie is aangemerkt, de nieuwe uitgangssituatie in de beoordeling voor Natura 2000-gebieden. Tevens heeft deze wijziging van de aanvraag geleid tot een wijziging in het besluit, namelijk het weigeren van de vergunning ex artikel 19d en verlenen van de vergunning ex artikel 16 van de Nbw 1998. Deze wijzigingen in de aanvraag ten opzichte van de eerder afgegeven ontwerpbeschikking hebben geleid tot een nieuwe ontwerpbeschikking, waarbij de gelegenheid wordt geboden opnieuw zienswijzen in te brengen naar aanleiding van de aangebrachte wijzigingen ten opzichte van de eerder afgegeven ontwerpbeschikking.
2. Met de uitspraak van de Afdeling van 15 juni 2016 is het standpunt van reclamant bevestigd en hierop is het voorliggende definitieve besluit aangepast. De wijziging van de beoordeling leidt tot de verlening van de vergunning ex artikel 16 en 19d van de Nbw 1998.
3. De beoogde handelingen worden getoetst aan de Nbw 1998 om te bezien of deze kunnen worden uitgevoerd ten aanzien van de beschermde natuurmonumenten of voor dieren en planten in het beschermd natuurmonument of die het beschermd natuurmonument ontsieren. Binnen dit toetsingskader van de Nbw 1998 wordt deze handeling met betrekking tot de beschermde natuurmonumenten niet schadelijk geacht. Niet is aangegeven waarom de stichting zich hier niet in kan vinden.
4. De relevante vergunning welke zijn beoordeeld (de revisievergunning d.d. 30 juni 2003 voor beschermde natuurmonumenten en de omgevingsvergunning d.d. 14 september 2015 voor de Natura 2000-gebieden) zijn opgenomen in de aanvraag. Hierin is aangegeven welke diersoorten en dieraantallen in het verleden zijn vergund. Daar dit de beide uitgangssituaties betreft, zijn deze vergunning beoordeeld en zijn de resultaten, zijnde de ammoniakemissie en daaruit voortvloeiende stikstofdepositie, in de ontwerpvergunning opgenomen.
5. In de beoordeling van de aanvraag zijn de relevante vergunningen getoetst aan de Nbw 1998. Hierbij is niet relevant wie de exploitant van het bedrijf is.
6. Na de referentiedatum van 7 december 2004 is op 15 augustus 2006 een vergunning verleend met een lagere ammoniakemissie. Tevens is op 14 september 2015 een omgevingsvergunning verleend met een nog lagere ammoniakemissie, waardoor dit de uitgangssituatie is voor de Natura 2000-gebieden. Voor de beschermde natuurmonumenten is de vergunning op de referentiedatum, zijnde de vergunning van 30 juni 2003, de uitgangssituatie.
7. In de Nbw 1998 is geen bepaling opgenomen die zich verzet tegen het verlenen van een 'of/of-vergunning'.

OVERWEGINGEN EN TOETSINGEN

1 Wettelijk kader – Natuurbeschermingswet 1998

1.1 Natura 2000-gebieden

Artikel 19d van de Nbw 1998 heeft betrekking op de vergunningplicht in verband met Natura 2000-gebieden (habitatrichtlijn- en vogelrichtlijngebieden). Op grond van artikel 19d, eerste lid, van de Nbw 1998 is het verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten of andere handelingen uit te voeren die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstoring effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State¹ blijkt dat een wijziging of uitbreiding van een veehouderij die stikstofdepositie tot gevolg heeft op voor stikstof gevoelige habitats en soorten binnen een Natura 2000-gebied vergunningplichtig is op grond van artikel 19d van de Nbw 1998.

Dit is het geval bij toename maar ook bij gelijk blijven of afname van depositie ten opzichte van de reeds bij of krachtens de Wet milieubeheer of Hinderwet vergunde of gemelde situatie op de voor het betreffende Natura 2000-gebied geldende referentiedatum of een verleende Natuurbeschermingswetvergunning. Onder referentiedatum wordt verstaan:

- voor habitatrichtlijngebieden: 7 december 2004 (datum waarop het gebied op de lijst van gebieden van communautair belang is geplaatst);
- voor vogelrichtlijngebieden: datum van aanwijzing van het vogelrichtlijngebied of 10 juni 1994, indien het vogelrichtlijngebied voor deze datum is aangewezen.

Overigens gelden deze referentiedata ook voor de buitenlandse Natura 2000-gebieden, zoals verwoord in artikel 19kr van de Nbw 1998.

Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State² blijkt tevens dat bij de beoordeling van de aanvraag moet worden uitgegaan van de vergunde situatie³ met de laagste ammoniakemissie in de periode vanaf de referentiedatum.

Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag wordt op grond van artikel 19e van de Nbw 1998 rekening gehouden met de gevolgen die het aangevraagde project, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Uit de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State volgt tevens dat indien sprake is van een afname of gelijk blijven van depositie, ten opzichte van de referentiedatum, significante gevolgen voor het Natura 2000-gebied uitgesloten kunnen worden en dat er daarom geen verplichting bestaat om een passende beoordeling te maken⁴.

¹ O.a. uitspraak van 31 maart 2010, zaaknummer 200903784/1/R2 en uitspraak van 7 september 2011, zaaknummer 201003301/1/R2.

² O.a. uitspraak van 13 november 2013, 201211640/1/R2.

³ Hierbij gelden later verleende vergunningen krachtens de Wabo, de Wet milieubeheer of Hinderwet of ingediende meldingen op basis van het Besluit melkrunderveehouderij milieubeheer, het Besluit landbouw milieubeheer of het Activiteitenbesluit, voor zover hierin een lagere ammoniakemissie is vergund of gemeld, als uitgangssituatie.

⁴ Zie genoemde uitspraken bij voetnoot 1.

In artikel 67a van de Nbw 1998 is opgenomen dat projecten/andere handelingen waarvoor voor 1 juli 2015 een aanvraag is ingediend onder het overgangsrecht kunnen vallen. Voor deze aanvragen ingediend voor 1 juli 2015 wordt geen beroep gedaan op de Programmatische aanpak stikstof (hierna PAS) en mogen middels het nemen van maatregelen (zoals interne saldering, externe saldering en overige maatregelen) de significante negatieve effecten op de omliggende Natura 2000 gebieden worden uitgesloten. In artikel 67a van de Nbw 1998 is daarvoor opgenomen dat de artikelen 19km, 19kn en 19ko van de Nbw 1998 niet van toepassing zijn. Voor wat betreft stikstof dient er bij deze aanvragen door de eventueel getroffen maatregelen (anders dan in de PAS zijn opgenomen) geen toename te zijn van stikstofdepositie: het betreft aanvragen die leiden tot afname of gelijk blijven van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden.

1.2 Beschermde natuurmonumenten

Artikel 16 van de Nbw 1998 heeft betrekking op de vergunningplicht in verband met beschermde natuurmonumenten. Op grond van artikel 16, eerste lid, van de Nbw 1998 is het verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten handelingen te verrichten die schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon, voor de natuurwetenschappelijke betekenis van het beschermd natuurmonument of voor dieren of planten in het beschermd natuurmonument.

2 Mogelijke effecten van het project

Er zijn er alleen mogelijke negatieve effecten te verwachten van stikstofdepositie als gevolg van de uitstoot van stikstof. In voedselarme ecosystemen, zoals aanwezig in de nabij gelegen natuurgebieden, leidt een overmaat⁵ aan stikstofdepositie tot een ongewenste toename aan voedingsstoffen en verzuring.

3 Beoordeling stikstofdepositie

3.1 Beoogde situatie in aanvraag

Er wordt vergunning gevraagd voor twee situaties. Het betreft een situatie waarbij in de stallen 1 en 2 vleesvarkens worden gehouden en een situatie waarbij in de stallen 1 en 2 gespeende biggen worden gehouden. De twee situaties zijn weergegeven in onderstaande tabellen. De aangevraagde situatie zoals weergegeven in tabel 1 betreft de situatie met de hoogste ammoniakemissie. In deze vergunning wordt uitgegaan van deze beoogde situatie omdat dit de worst case situatie betreft.

⁵ Alterra-rapport nr. 2397 (Wageningen, 2012) geeft een overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op de habitattypen en leefgebieden binnen Natura 2000-gebieden.

Tabel 1. Aangevraagde situatie vleesvarkens in stal 1 en 2

Diercategorie, huisvestingssysteem en Rav-code ⁶	Stal (nr)	aantal dieren	NH ₃ -emissie factor (kg/d/jr)	NH ₃ -emissie totaal (kg/jr)
Vleesvarkens > 25 kg, gedeeltelijk roostervloer, luchtwassystemen anders dan biologisch of chemisch, gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser (D 3.2.15.4)	1	1.152	0,45	518,4
Vleesvarkens > 25 kg, gedeeltelijk roostervloer, mestopvang in en spoelen met NH ₃ -arme vloeistof (incl. aanzuren) (D 3.2.2)	2	768	1,6	1.228,8
Vleesvarkens > 25 kg, gedeeltelijk roostervloer, chemisch luchtwassysteem 95% (D 3.2.14)	3	7.350	0,15	1.102,5
Fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar (A 7.100)	4	67	6,2	415,4
Totaal				3.265,1

Tabel 2. Aangevraagde situatie gespeende biggen in stal 1 en 2

Diercategorie, huisvestingssysteem en Rav-code	Stal (nr)	aantal dieren	NH ₃ -emissie factor (kg/d/jr)	NH ₃ -emissie totaal (kg/jr)
Biggenopfok (gespeende biggen), luchtwassystemen anders dan biologisch of chemisch, gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser (D 1.1.15.4)	1	3.024	0,10	302,4
Biggenopfok (gespeende biggen), mestopvang in en spoelen met aangezuurde vloeistof gedeeltelijk roostervloer, hokoppervlak max. 0,35 m ² (D 1.1.7)	2	2.016	0,25	504,0
Vleesvarkens > 25 kg, gedeeltelijk roostervloer, chemisch luchtwassysteem 95%, hokoppervlak groter dan 0,8 m ² (D 3.2.14)	3	7.350	0,15	1.102,5
Fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar (A 7.100)	4	67	6,2	415,4
Totaal				2.324,3

⁶ Stalsysteem weergegeven door code zoals opgenomen in de Regeling ammoniak en veehouderij, Staatscourant 2016, nr. 15585 (30 maart 2016), in werking getreden op 31 maart 2016.

3.2 Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant 2013

Als sprake is van een stal of stallen die vallen onder de definitie zoals bedoeld in artikel 1, lid 2, van de Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant 2013 moet deze (gemiddeld) voldoen aan de technische eisen zoals die zijn opgenomen in bijlage 2 van deze Verordening. Het verlenen van de Natuurbeschermingswetvergunning houdt niet in dat Gedeputeerde Staten aangeven dat daarmee ook wordt voldaan aan de bepalingen uit de Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant 2013.

3.3 Uitgangssituatie

De uitgangssituatie⁷ voor de Natura 2000-gebieden, zoals bedoeld in paragraaf 1.1, en de referentiedatum voor beschermde natuurmonumenten zijn in onderstaande tabel opgenomen. Voor de beschermde natuurmonumenten wordt voor de uitgangssituatie uitgegaan van de op de referentiedatum verleende revisievergunning op grond van de Wet milieubeheer d.d. 30 juni 2003. Voor de Natura 2000-gebieden wordt voor de uitgangssituatie uitgegaan van de verleende omgevingsvergunning (revisievergunning) d.d. 14 september 2015 met een lager vergunde emissie na de referentiedatum.

Tabel 3. Uitgangssituaties

Beschermde natuurgebied	Status beschermde natuurgebied ⁸	Referentiedatum	Uitgangssituatie	Vergunde kg NH ₃ totaal
'Kampina & Oisterwijkse Vennen'	VR	10 juni 1994	14 september 2015	3.265,1
'Kampina & Oisterwijkse Vennen', 'Kempenland-West', 'Langstraat', 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux', 'Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen', 'Regte Heide & Riels Laag', 'Ulvenhoutse Bos' en 'Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek'	HR	7 december 2004	14 september 2015	3.265,1
'Dommelbeemden', 'Eendennest' en 'Hildsven'	BN	7 december 2004	30 juni 2003	6.050,2

3.4 Effecten stikstofdepositie op beschermde natuurgebieden

Uit de tabellen 1 en 3 blijkt dat er in de aangevraagde situatie sprake is van een gelijk blijven dan wel afnemen van ammoniakemissie ten opzichte van de uitgangssituaties.

⁷ Onder uitgangssituatie wordt verstaan: 1) de bij of krachtens de Wet milieubeheer of Hinderwet vergunde of gemelde situatie op de voor het betreffende Natura 2000-gebied geldende referentiedatum waarbij eventuele latere vergunde of gemelde lagere ammoniakemissies als uitgangssituatie dienen of 2) een na de referentiedatum verleende Natuurbeschermingswetvergunning.

⁸ VR: vogelrichtlijngebied, HR: habitatrichtlijngebied, BN: beschermd natuurmonument

Om een goed beeld te krijgen van de stikstofdepositie op de beschermde gebieden is de depositie berekend op verschillende punten. De berekeningen zijn uitgevoerd met het model AAgro-Stacks versie 1.0 en maken deel uit van de aanvraag. Er zijn berekeningen uitgevoerd van de stikstofdepositie in de aangevraagde situatie en de stikstofdepositie in de uitgangssituaties. Uit de berekeningen blijkt dat er in de aangevraagde situatie sprake is van een gelijk blijven dan wel afnemen van stikstofdepositie ten opzichte van de uitgangssituaties. Dit is inzichtelijk gemaakt in de aanvraag.

In onderstaande tabel zijn de maximale depositiewaarden weergegeven voor de meest nabijgelegen en hoogst belaste beschermde natuurgebieden.

Tabel 4. Stikstofdepositieberekeningen (mol N/ha/jr) voor uitgangssituaties en aangevraagde situatie

Beschermd natuurgebied	Uitgangssituatie	Maximale stikstofdepositie op uitgangssituatie	Maximale stikstofdepositie aangevraagd	Verskil uitgangs- en beoogde situatie
'Kampina & Oisterwijkse Vennen' (HR)	14 september 2015	2,64	2,64	0,00
'Hildsven' (BN)	30 juni 2003	8,30	4,58	-3,72

3.5 Overwegingen effecten op beschermde gebieden

Ten opzichte van de uitgangssituatie is geen sprake van een toename van ammoniakemissie en stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden 'Kampina & Oisterwijkse Vennen', 'Kempenland-West', 'Langstraat', 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux', 'Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen', 'Regte Heide & Riels Laag', 'Ulvenhoutse Bos' en 'Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek'.

De stikstofdepositie op de beschermde natuurmonumenten 'Dommelbeemden', 'Eendennest' en 'Hildsven' neemt in de aangevraagde situatie niet toe ten opzichte van de referentiesituatie. Er is daarom geen sprake van een handeling die schadelijk kan zijn voor deze gebieden.

Uit de aanvraag blijkt dat er, naast de effecten van stikstof, geen andere negatieve effecten te verwachten zijn die de natuurlijke kenmerken van de diverse beschermde gebieden kunnen aantasten.

3.6 Conclusie

Op grond van bovenstaande beoordeling concluderen wij dat de aangevraagde activiteit, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, niet kan leiden tot verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de Natura 2000-gebieden 'Kampina & Oisterwijkse Vennen', 'Kempenland-West', 'Langstraat', 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux', 'Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen', 'Regte Heide & Riels Laag', 'Ulvenhoutse Bos' en 'Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek' en geen significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor deze gebieden zijn aangewezen en geen schadelijke gevolgen kan hebben voor de beschermde natuurmonumenten 'Dommelbeemden', 'Eendennest' en 'Hildsven'. Wij verlenen de gevraagde vergunning ingevolge artikel 16 en 19d van de Nbw 1998.

Dit besluit treedt in de plaats van het besluit van 18 mei 2016 met kenmerk C2084654-31981.

BIJLAGE: AAgro-Stacks berekening aangevraagde situatie (worst case)

Gegenereerd op: 29-07-2015 met AAgro-Stacks Versie 1.0

Naam van de berekening: aanvraag vleesvarkens nieuwe norm

Gemaakt op: 29-07-2015 11:19:18

Zwaartepunt X: 140,000 Y: 392,400

Cluster naam: Hazenberg Servennen 11 Moergestel

Berekende ruwheid: 0,29 m

Emissie Punten:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Hoogte	Gem.geb. hoogte	Diam.	Uittr. snelheid	Emissie
1	A (stal 1)	140 013	392 328	5,0	4,3	3,1	1,33	518
2	B (stal 2)	139 955	392 330	4,0	4,3	0,5	4,00	1 229
3	C (stal 3)	139 987	392 390	7,5	7,2	4,9	3,40	1 103
4	D (stal 4)	140 006	392 399	1,5	1,5	0,5	0,40	415

Gevoelige locaties:

Volgnummer	Naam	X coördinaat	Y coördinaat	Depositie
1	Kempenland West	135 422	387 978	0,73
2	Kempenland West	140 480	384 813	0,50
3	Kempenland West	144 909	384 853	0,39
4	Regte Heide	131 079	391 647	0,33
5	Regte Heide	131 143	390 847	0,34
6	Kampina	138 663	395 571	2,33
7	Kampina	142 057	395 862	2,64
8	Kampina	145 151	395 385	1,27
9	Kampina	146 428	395 015	0,91
10	Hildsven 1	142 015	394 263	4,58
11	Hildsven	142 095	394 209	4,46
12	Dommelbeemden	161 613	397 150	0,15
13	Lo & Dru Duinen	138 535	403 180	0,42
14	Vlijmens Ven	144 489	409 112	0,28
15	Vlijmens Ven	146 926	409 193	0,26
16	Ulvenhouts Bos	115 907	395 763	0,07
17	Langstraat	130 000	410 117	0,13
18	Leenderbos	155 458	365 721	0,06
19	Leenderbos	156 152	366 381	0,06
20	Leenderbos	158 664	371 158	0,06
21	Eendennest	126 791	408 885	0,13

Details van Emissie Punt: A (stal 1) (20104)

Volgnr.	Code	Type	Aantal	Emissie	Totaal
1	d 3.2.15.4	vleesvarkens	1152	0.45	518.4

Details van Emissie Punt: B (stal 2) (20105)

Volgnr.	Code	Type	Aantal	Emissie	Totaal
1	d 3.2.2	vleesvarkens	768	1.6	1228.8

Details van Emissie Punt: C (stal 3) (20308)

Volgnr.	Code	Type	Aantal	Emissie	Totaal
1	d 3.2.14	vleesvarkens	7350	0.15	1102.5

Details van Emissie Punt: D (stal 4) (20336)

Volgnr.	Code	Type	Aantal	Emissie	Totaal
1	a 7	overig rundvee	67	6.2	415.4

Kennisgeving Natuurbeschermingswet 1998, Servennen VOF, Servennenstraat 11, 5066 PS te Moergestel, C2084654 en Z/001510

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 31 augustus 2016 een vergunning ex artikel 16 en 19d van de Natuurbeschermingswet 1998 hebben verleend (kenmerk: C2084654-#) aan Servennen VOF, Servennenstraat 11, 5066 PS te Moergestel, voor de uitbreiding/wijziging van een veehouderij, voor de locatie Servennenstraat 11, 5066 PS te Moergestel, in de gemeente Oisterwijk.

De vergunning treedt in de plaats van het besluit van 18 mei 2016 met kenmerk C2084654-31981.

De vergunning is verleend voor onbepaalde tijd. Ten aanzien van de ontwerpbesluiten zijn zienswijzen naar voren gebracht. Het definitieve besluit is gewijzigd ten opzichte van het ontwerpbesluit.

De aanvraag, het definitieve besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 1 september 2016 tot en met 12 oktober 2016 6 weken **ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), Telefoonnummer (0485) 729 189.

Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl of terug te vinden op de website www.brabant.nl/loket/verleende-vergunningen.

Tegen dit besluit kan na bekendmaking beroep worden ingesteld door:

- belanghebbenden die een zienswijze naar voren hebben gebracht over het ontwerpbesluit;
- belanghebbenden die het oneens zijn met wijzigingen die in het definitieve besluit ten opzichte van de ontwerpbesluiten zijn aangebracht;
- belanghebbenden die redelijkerwijs niet kunnen worden verweten geen zienswijzen naar voren te hebben gebracht over het ontwerpbesluit.

Aan deze procedure is een kenmerk gekoppeld. Gelieve bij correspondentie het kenmerk te vermelden.

Het beroepsschrift moet worden gericht en gezonden aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA te Den Haag.

Het besluit treedt in werking, ook al wordt een beroepsschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een beroepsschrift een zogenaamde "voorlopige voorziening" te vragen bij de Voorzitter van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State te Den Haag.

's-Hertogenbosch, augustus 2016

